

יום א', כ"ב בניסן תשס"ח (27 באפריל)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

לפני החג כתבנו:

אחד ההבדלים הנוספים השנה הוא בכך שאמנם שורפים את החמץ ביום ששי, ערב שבת, כדי לא לחלל את קדושת יום השבת שהוא ערב פסח; אך ממשיכים לאכול חמץ עד לשעה בשבת בבוקר שבה חייבים להפסיק לאכול. אח"כ אומרים את התפילה על ביעור החמץ ["כל חמירא"] בשבת עצמה, ולא בשעת השריפה. כוונת המונח "ביעור" היא ביטול החמץ, הפקרת החמץ, ולא שריפתו. אם כן, רואים אנו כי "שתי דרכים יש לו לאדם בבואו להתמודד ברוע, במידות הרעות שהחמץ מסמל אותו. האחת היא שריפה – מאבק חסר פשרות שסופו בכיליון ושריפה. לעומת זאת, השבת מסמלת את הקדושה. היא מאפשרת להתמודד עם הרוע ע"י אכילה, דהיינו ע"י עיכול ועידון. ביעור החמץ נעשה דרך סעודת השבת. העלאת הרע ועידונו מביאים לידי ביטוי דרך אחרת להתמודדות עם סוגיית הרע."

איני יכולה שלא להגיב על תוכן הדף, במיוחד לאור שיחתנו האחרונה בנושא עמימות וחוסר אומץ לקחת החלטות שמעכירים את ימותינו...

סבתי רשל ז"ל, בתו של אב בית הדין הרבני בצפון, הרב יוסף שבתאי זצ"ל, נהגה לבלות עמנו את חודש ניסן מדי שנה בשנה. כאשר חל פסח במוצש"ק כמו השנה, מעולם לא ויתרה על ערב שבת כהלכתו, כולל ברכת המוציא על שתי חלות שאפתה במו ידה בתנור ישן שנשמר לצרכי שבת שחלה ערב פסח. אנחנו הילדים חוייבנו לאכול מן הפת, מעל מפה לבנה גדולה שנפרשה עם שוליים רחבים, שהיינו חייבים לאחוז בין ברכינו, שחלילה לא יצנח פרור על בגדינו... בתום הארוחה נאספו הכלים אל הכיור בחדר האמבטיה, ושאריות המזון נצטרו במפת השולחן ונוערו היטב אל האמבטיה. הכלים הודחו בכיור הקטן, בחוסר נוחות רבה... והונחו עם המפה בתוך ארגז שהיה בתוך האמבטיה !!! אסור היה לנו הילדים להתקרב אל המקום, וידענו שאנו אחראים לכל פרור שחלילה יישמט במהלך המבצע המסובך. למחרת בבוקר חזר הטקס על עצמו, שכן עדיין חייבים לאכול חמץ והפעם אכלנו רק עם כפיות חלביות, וצלחות קטנות את ארוחת הבוקר. כשטענו שלא חייבים לאכול לחם גם עכשיו, היא ענתה בחומרה שמספיק שמדלגים על ברכת המוציא שבסעודת הצהריים... ושוב חזר הסיוט שהיא בודקת אותנו היטב וחוזרת על האחריות הגדולה של כל אחד ואחד מאיתנו, שמא חס ושלום נמעד בפרור חמץ... אני עד היום זוכרת את הבעת פניה כשהיא מציינת שוב ושוב שההלכה לא הייתה גוזרת כך אם חכמינו לא חשבו שניתן לעמוד במשימה !!! לימים, גם אחרי שנפטרה מן העולם כשגילה נושק את המאה... כל אימת שפסח חל במוצש"ק, אני עדיין אחזת חיל ורעדה מגודל האחריות כלפי פרור חמץ שייפול על בגדי, וגודל הסיוט של הדחת כלי השבת בכיור קטנטן שאחר כך הודח היטב היטב...

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון בשבת בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום א', כ"ב בניסן תשס"ח (27 באפריל)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ולימותינו, יפה הבחנת בין שתי הדרכים להתמודד עם ביערת את החמץ (הרע) מביתך (מקרבך), האחת השמדה מוחלטת והאחרת על ידי הצגת הטוב והמבורך מולו. (ברשותך, אקח גירסה זאת מול הגדרתך כ"עידונו") היום, כדי להתגבר על הקושי שבסמיכות שבת לערב פסח, יש הנוהגים לברך "המוציא" על שתי "פיתות" או לחם אחר שאינו מתפורר, את סעודת השבת עורכים בכלים חד-פעמיים, ובארוחת הבוקר כבר "מדלגים" על הלחם, אם אפשר... צא וראה כיצד משתקפים הדברים בהתנהגותנו בין אדם לחברו... איננו עוד מבערים את הרע דרך האור והברכה המלאים, אלא נוהגים בפשרות ובדרכים עוקפות ה"מקלות" את החיים... אנו מקפלים את שאריות המזון עם הכלים לתוך מפה חד פעמית, ותחושת האחריות הכבדה היא - גם מקבלת גוון חד פעמי... ואף אחד לא לוקח את הארגז בזהירות מירבית, ונועל אותו כמו שנהג אבי ז"ל מאחורי סוגר ובריח לימות הפסח... ייתכן ורק אני אישית סולדת מהחד-פעמי שהולך ואופף את כלינו, אך זאת משום שאין לי ספק שהוא גם מקרין על חיינו. הוא נטל את משמעותה האמיתית של האחריות והזהירות, שמולידות איתן את הנחישות שכל כך חסרה לי בכל התמודדות עם הרע. הגענו עד כדי צמצום האור והמבורך מול אימתנותו, ועל הכל מנצח חוסר ביטחון ביכולתנו להתייצב מולו בנחישות הראוייה ובכל הדר האחר האפשרי. ששים שנה לישראל הן פתח לתקוות חדשות, ואני מאחלת שנמצא את העוז והנחישות להציב ולדרוש את הטוב והיפה, ללא פשרות וללא הקלות. ונתברך ונמצא שכל טוב בעיני אלוקים ואדם.

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל